

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 31.5.2017 г.
COM(2017) 291 final

ANNEX 2

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

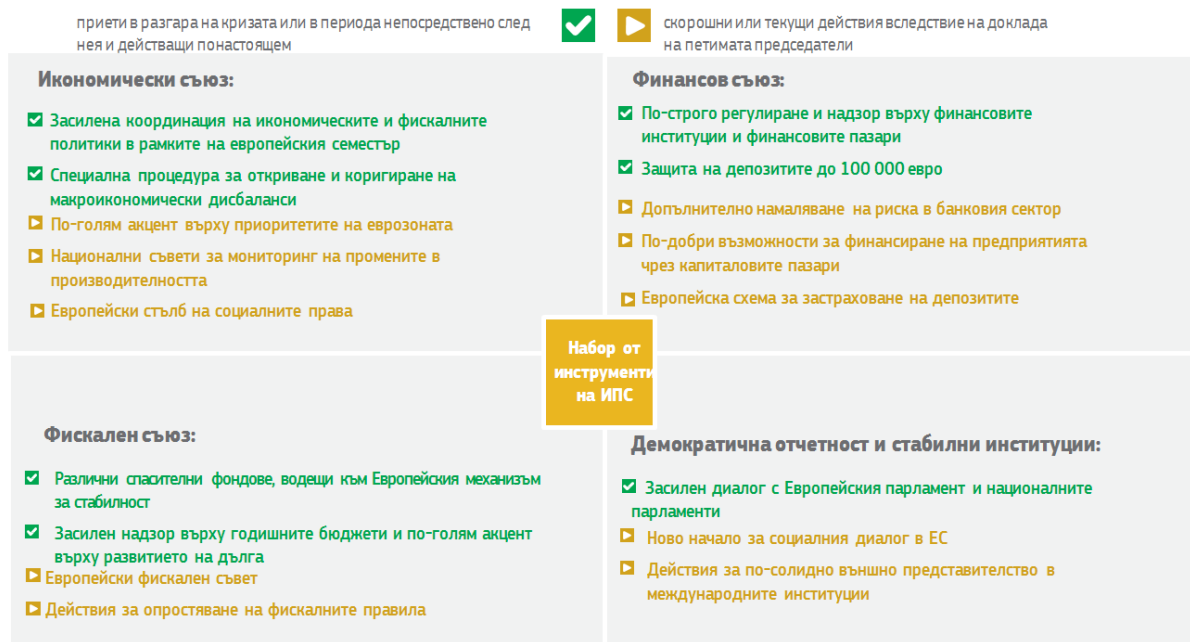
ДОКУМЕНТ ЗА РАЗМИСЪЛ

ОТНОСНО ЗАДЪЛБОЧАВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ И ПАРИЧЕН СЪЮЗ

Приложение 2. Набор от инструменти на икономическия и паричен съюз

След като бяха извлечени поуки от кризата, от 2010 г. насам бе извършени значителен преглед на набора от инструменти на икономическия и паричен съюз, като той бе значително подсилен. Постигнат бе напредък в четири насоки:

Актуален набор от инструменти на икономическия и паричен съюз

Източник: Европейска комисия

В разгара на кризата от 2011 — 2013 г. или в периода непосредствено след нея бяха предприети сериозни действия за запазване на целостта на еврозоната и за укрепване на нейната структура:

- Бяха въведени нови правила с цел да се подобри координацията на икономическите и фискалните политики и да се гарантира по-доброто им обсъждане на национално и европейско равнище. За тази цел бе въведен годишен цикъл на процеса на вземане на решения — Европейският семестър — така че да се постигне по-добро съгласуване на приоритетите на ЕС и националните приоритети чрез по-строг мониторинг и даване на политически насоки. Фискалните правила на ЕС, залегнали в т.нар. Пакт за стабилност и растеж, бяха допълнени чрез законодателството от т.нар. „пакет от шест законодателни акта“ и „пакет от два законодателни акта“, както и чрез междуправителствения Договор за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз (ДСКУ), съдържащ „фискалния пакт“. Те спомогнаха за осигуряване на по-стриктен надзор на националните бюджети, за установяване на по-стабилни бюджетни рамки и за отделяне на по-голямо внимание на дълговите равнища. С тези правила бе въведена и нова процедура — процедурата при макроикономически дисбаланси. Тя спомага за откриването и коригирането на неблагоприятни икономически събития, преди те да се проявят.
- Бяха предприети редица инициативи с цел да се изгради по-сигурен финансов сектор за единния пазар. Тези инициативи образуват т. нар. „единна нормативна уредба“ за всички участници в областта на финансите в държавите — членки на ЕС.

Единната нормативна уредба има за цел да осигури единен набор от хармонизирани пруденциални правила, които трябва да се спазват от институциите в целия ЕС. „Единната нормативна уредба“ представлява също така основата за т.нар. „банков съюз“. Макар банковият съюз да се отнася до държавите от еврозоната, държавите извън еврозоната също могат да се присъединят към него. Като част от банковия съюз отговорността за надзора и реструктурирането на големите и трансграничните банки в ЕС бе прехвърлена на европейско равнище. За тази цел бяха създадени единен надзорен механизъм (ЕНМ) и единен механизъм за реструктуриране (ЕМП). Основните правила за застраховане на депозитите бяха хармонизирани във всички държави членки, вследствие на което понастоящем всеки отделен депозит е напълно защитен в размер до 100 000 EUR.

- Бяха създадени спасителни фондове, чрез които да се предоставя финансова подкрепа за държави членки, които повече не могат да вземат заеми на финансовите пазари. Първоначално това бе въведено само временно и се осъществяваше чрез европейския механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС) и европейския инструмент за финансова стабилност (ЕИФС). Настоящият извънреден фонд — Европейският механизъм за стабилност (ЕМС) — вече има постоянен характер и разполага с общ капацитет за отпускане на заеми в размер на 500 милиарда евро.

След встъпването в длъжност на настоящата Комисия през ноември 2014 г., и по-специално след публикуването на доклада на петимата председатели през юни 2015 г., бяха предприети редица важни допълнителни действия:

- Европейският семестър за координация на икономическите политики бе преработен. На държавите членки и заинтересованите участници (националните парламенти, социалните партньори, гражданското общество) бяха предоставени повече възможности за провеждане на обсъждания на всички нива. Обърнато бе по-голямо внимание на предизвикателствата пред еврозоната като цяло, съчетано със специфични препоръки и по-строг мониторинг върху разпространението на ефектите. Гъвкавостта, допускана от правилата на Пакта за стабилност и растеж, беше използвана за подпомагане на реформите и инвестициите, както и за по-добро отчитане на икономическия цикъл.
- На съображенията от социално естество вече се отдава същото значение, както на съображенията от икономически характер, като за тях в европейския семестър бяха включени специфични препоръки и нови социални показатели. Комисията направи и конкретни предложения за създаване на европейски стълб на социалните права, който да служи като ориентир за подновения процес на сближаване. Преди сключването на новата програма за подкрепа за стабилност за Гърция бе извършена специална оценка на социалното въздействие.
- С цел да подготви и подпомогне процеса на реформи на национално равнище Комисията предложи и Съветът прие препоръка, предвиждаща създаването на консултативни национални съвети по производителността от държавите членки на еврозоната. Комисията създаде също така служба за подкрепа на структурните реформи, която да обединява експертния опит от цяла Европа и да предоставя техническа подкрепа на заинтересованите държави членки.

- Като част от изграждането на банковия съюз Комисията предложи европейска схема за застраховане на депозитите, която да бъде въведена постепенно до 2025 г. Това ще позволи на всички вложители в еврозоната да се ползват с еднаква степен на защита, включително в случай на мащабни сътресения на местно равнище. Комисията представи освен това всеобхватен законодателен пакет, целящ допълнително намаляване на рисковете и укрепване на устойчивостта на финансовите институции в ЕС, и по-специално тази на банковия сектор.
- Като част от работата по изграждането на фискалния съюз Комисията и Съветът работиха по опростяването на действащите правила. Те обмислиха например възможностите за развитие на т. нар. показател за публичните разходи, който правителствата могат да контролират по-лесно и който поради това отразява по-добре техните намерения. Комисията отправи също така призив за поставяне на по-голям акцент върху приоритетите на еврозоната в началото на всеки европейски семестър, както и за по-положителна фискална позиция за еврозоната като цяло. Новосъздаденият европейски фискален съвет ще помага за оценяване на прилагането на фискалните правила на ЕС.
- В рамките на укрепването на единния пазар и като елемент на по-обширния План за инвестиции за Европа, няколко инициативи спомогнаха за разширяване и подобряване на достъпа до финансиране за европейските предприятия. Занапред тези предприятия ще имат по-голям достъп до капиталовите пазари, благодарение на т. нар. съюз на капиталовите пазари, докато понастоящем те разчитат главно на финансиране от банките.
- Като част от усилията за укрепване на съществуващите институции, Комисията предложи да подобри външното представителство на еврозоната в международните финансови организации, като например МВФ, с постепенно осъществяване на предложеното до 2025 г. Работата по по-нататъшните стъпки към изграждане на единно представителство тепърва предстои да започне. Наред с това Комисията подкрепя усилията на Еврогрупата за осигуряване на по-голяма прозрачност на нейните документи и процедури.